

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:	
Egész évre . . .	8 K.
Fél " " " " . . .	4 " "
Negyed " " " " . . .	2 " "
Egyes szám 16 fil.	

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:
Joó Károly.

Kiadó:
Szélig Gáspár.

Hirdetési ár:	
Egész oldal . . .	20 K.
Fél " " " " . . .	10 " "
Negyed " " " " . . .	5 " "
Nyílttérnek sora 30 ill.	
Hirdetések a nyomdában is fölvetetnek.	
Kéziratok vissza nem adotnak.	

A kuruzsolás.

Az emberi érzékek mindig bizonyos vonzódást mutatnak a misztikus, természetfeletti ködbeburkolt dolgok iránt. Sokkal inkább bizik abban, a mi titokzatosságával bámulatra ragadja a lelket, mint a mindennapi élet rendes és természet szerinti eseményei, melyekhez cselekvőleg hozzájárul vagy amelyeknek csak szemlélője. Oly dolgokat, melyek könnyen meg nem magyarázhatók, megbámul a nép és csodáknak tartja azokat. Így gyökeredzik meg benne a babona, melytől aztán egész élete során se szabadul.

Bár az irás és a törvény már rég elítéli a babonát, a kuruzslásokat, azok még se szüntek meg, sőt némely helyütt úgy befészkelődtek, hogy inkább a javasasszonyhoz fordul a nép, mint a tanult, gyakorlott orvoshoz.

A babonás nép szivesebben hisz a kuruzslás hatásában, mint a szilárd alapokon nyugvó tudományban. Sutba dobja, elveti, megtagadja egyes kufárok kedvéért, akik furfangos szélhámossággal, czerimóniás ákombákommal tudják a nép e gyöngéjét a maguk részére kiaknázni. Milyen szomorú jelenség az, hogy a beteg kételkedik az orvos tudásában és annak szakértelménél többre becsül egy ravasz praktikát, egy ráolvasást vagy a jó Isten tudja, milyen fűvet, amelynek éppen annyi köze van a betegséghez, mint akárminő más haszontalanságnak. De az a belső erő, a beteges képzelődés, mely a babonás embert hatalmában tartja, hiteti

el vele, hogy idegen, földöntuli erők bizonyára megsegítik.

Ez az oka annak, hogy számtalan kuruzsló (mert mindenhol akad belőlük elég) ott teremnek a betegnél és „biztos gyógyulás“ kecsegtetésével bekinálják nekik élet-elisírókat s azok, kik az orvos kivételével fűhöz-fához fordulnak tanácsokért, hogy ne fogadnák el a kuruzslók javaslatait, melyeket jól megfizettetnek és aztán a markukba nevetnek, hogy milyen ostoba is a világ!

Hogy a „biztos gyógyulás“ bekövetkezik-e, kisebb gondjuk is nagyobb annál; fő, hogy a nép még mindig hisz bennök és csodás gyógykezelésekben.

A babonának egyik más kinövése a jövendőmondásban való hit. Kit ne epesztene nek a jövendő titkai, ki ne szeretné ennek vagy annak a rejtelemnek a kulcsát birni? Hallják, hogy itt vagy ott van egy modern Pythia, sietnek hozzá még a hetedik határból is és drága pénzen jutnak a legfényesebb jóslatokhoz. Községünkben is már évek óta tizével, huszával zarándokolnak az ősi „szent emberhez“ a hiszékeny ostoba emberek. S a szent ember, miként egy földön tuli lény betegeket gyógyít (?) jósol, javasol. Persze megfelelő honoráriumért. Ujabban meg Várdombon székel egy asszonyság, az bolondítja az embereket. Nem tudom van-e hatóságnak tudomása ezen népbolondító bűnös üzelmeikről? Jó volna a legnagyobb erélylyel föllépni ellenök.

Ha ezek a modern boszorkányok beérnék a jövendőmondás mesterségével, még hagyján! Ám ritkán akad ezek közt, akik egyszersmind betegek „gyógyításával“ ne foglalkoznának. Nem riadnak ezek vissza attól sem, hogy méreggel kergessék el a betegségeket, ami oly alaposan sikerül, hogy a szegény beteg már azután semmiféle újabb betegséget nem kaphat, mert egyszer s mindenkorra megszabadul minden földi bajtól. Hány drága élet pusztult már el így, hányan költöztek el, kiket az idejében alkalmazott orvosi segély megmenthetett volna övéinek és a házáknak.

A társadalom intelligenciájának lenne feladata, a népet felvilágosítani és kigyógyítani babonájától. Meg kellene vele becsültetni az orvosi gyógykezelés jótéteményét. A törvény szigorúan bünteti ugyan a kuruzslást, de a törvény keze nem nyúl annyira, hogy a tömérdek eseteket mind egyenkint sujthathá.

Mindenekelőtt jó, népszerűen írott könyvek által kellene a népet annak a nyavalyának veszélyeire figyelmeztetni, melyeket a megrögzött babona méhében hord. Ezeket a

könyveket lehetőleg nagy számban ingyen kellene szétosztani a nép között, miáltal sok értékes emberanyagot menthetnénk meg hazánknak és annak közegészségügyét és népesedési viszonyait jelentékenyen javíthatnók.

X.

Egységes helyesírás.

Nálunk ugyszólván minden téren legextremebb állapotokat találhatjuk fel, akár társadalmilag tekintjük, akár pedig iparunk, kereskedelmünk, irodalmunk, művészetünk ténykedéseit szemléljük, mindenütt a legszembeszökőbb, élesen kirívó ellentétekre akadunk.

Az örökös ingadozás, a szünet nélküli kapkodás, az állandóság hiánya jellemzik nemzetünket. Nagy immel-ámmal nyulunk az összhangzatos együttműködéshez. Kétségtelen, hogy közállapotainkat utonutfélen javítani igyekezünk, de itt meg rendesen túlzásokba esünk s többet szeretnénk markolni a kelletténél. A határt, a mértéket nem tudjuk megszabni szertelenül csapongunk mindenfelé és minden körül.

Ezuttal arra akarunk rátérni, hogy nemzeti nyelvünket, az édes magyar nyelvet, mely oly ércesen csengő oly lágyan dallamos, melyet meg tudunk őrizni annyi évszázadon át, daczára annyi vesznek, ármánynak és zsarnokságnak, melylyel a külelenség elpusztítani akarta, — írásban nem használunk egységesen. Ez a tény legjobban jellemzi közéletün-

TÁRCZA.

Othon

Irta: May R.

Két éve ma, hogy utószor láttam őket. Szegény öregek, hogy megváltoztak azóta! A dús holló fürtek őszbe csavarodtak, a dolgos kart a remegő kéz váltá fel . . . Hja, az idő megszakítás, pihenés nélkül halad . . . halad . . . gyorsan, miként a sólyom madár! A porban játszodó gyermek felnő, szívét-lelkét az élet legszebb szakának, az ifjuság tüneményes ábrándképei vezérlik az imádott hölgy keblére . . . szeretni . . . imádni . . . hűen, forrón, lángolón . . . De csakhamar észre tér, belátja, hogy csalódott. A bálványozott leányka másnak adja szívét, szerelmet sutba vet, hidegen taszítja el magától az esdeklő ifjút, tüzet éleszt annak szerelmi vallomásaival, érdeket keres és talál és legvégül másnak nyújtja kezét, melyet „áldó kéznek“ nevezett a gyermek-ifju lángszerelme. Következnek a boldogtalanság, a kétségbeesés leirhatatlan fájdalmai. Enyhet, gyógyírt keres, keres . . . hasztalan . . . szive mély sebére. Könyörög, de sziklára folynak könnyei. Hiába! Megtanul feledni és feled, feled . . . A tátongó seb, mint

a hűtlenség ütött árva szivén, lasan-lasan beforr, beheged . . . A sors elvégre is megkönyörtül rajta, összehozza a valódival. És boldogan él felesége oldalán, családja körében, míg beállit a kaszás csontváz: megérettel, lekaszállak — szól — és sirba dönti . . . Ez az élet kálváriája!

Szegény atyám, szegény jó anyám, te ezt végig szenvedted már, még csak az van hátra, hogy . . . sirba szállj! Hogy megtört kérlelhetlen sors kegyetlen keze. Egyet meghagyott: jóságtok az, melytől meg nem foszthatott. Szívetekbe zártátok, onnan ki nem tépheté.

Igaz ugyan, hogy az örömet csak hirből ismeritek, de boldogan éltek. Oly búskomor az ősi lak mely családfőről-családfőre száll, oly üres és elhagyatott, mint télen a fecske-fészek. De ma mintha a vidámság ritkán látott képe költözött volna mogorva falak s ócska butorok közé.

A kerek asztal terítve áll: pecsenyék, rétesek (melyből a viláért sem hiányzik az én kedvenc mákos rétesem!) nyalángságok és (majd kifelejtettem!) kitünő ó-borok. (Nem hiszelgek, de szavamra mondom fenséges italok!)

— Kerülj közelebb, fiacskám — szól és szeméből kisugárzik a mondhatatlan anyai szeretet. Ide,

ket. Mert téved, aki azt hiszi, hogy ez jelentéktelen dolog. Ha valamely nemzetnél, úgy első sorban nálunk a nyelv kincse a hazának; ősünk ránk hagyott, féltve őrzött öröke. Ezt tanítják iskoláinkban, ezt a nyelvet tanulja meg beszélni és írni a zsenge fiatalság, a fejlődő gyermekhad, hogy aztán tovább fejleszszék önmagukban, beleoltsák vérökbe és terjedjen tovább gyermekeikben és unokáikban.

Csakhogy nálunk még a tulajdonképpeni helyesírás örök kétség örök ingadozás között lebeg. Nincs egységes kiejtésünk, nincsenek általánosan elfogadott szabályaink szavainkra. Mindenki saját belátása szerint csinálja meg a maga kis helyesírását és azt mindenképpen kifogástalannak tartja. A tudományos akadémia másképpen ír, az újságok is egészen eltérő szabályokat honosítottak meg. Az egyik tanító az iskolában úgy oktatta a tanítványokat, hogy valamely szót dupla betűvel kell helyesen írni, míg másutt az volt az oktató nézete hogy ugyanaz a szó szimpla betűvel helyesebb.

Ezt a régi bajt akarja kiküszöbölni a közoktatásügyi miniszter. Tervezetet készített, melylyel megteremtette a hivatalos helyesírást. Ma-holnap valamennyi iskolában egyformán fognak írni, azaz helyesen, mert egységesen irnak majd mindenfelé. Az iskola lesz a kiinduló pontja az általános helyesírás meghonosodásának. Az idők folyamán aztán széles Magyarországon mindenki egyképpen fog írni, nem lesznek divatok, szeszélyek, önálló nézetek a helyesírást illetőleg.

ni! ez a te helyed; itt két év óta senki nem ült. Ez a te széked, mindig itt állt az asztalnál, de nem ült rajta senki; ez a késed, villád, tányérod; mindig helyedre tettem, de nem használta senki . . . közöttünk éltél, velünk étkeztél te mindig, csakhogy . . . — fájdalmas zokogásba tört ki — csakhogy nem látott senki . . . senki — kivülem . . .

Sirt, zokogott . . . szegény anyám . . . még az öregnek is hullottak könnyei, pedig nem igen tud sirni.

Estebéd alatt feledésbe tűnt a könnyezés, ha végig gördült is egy-kettő a napbarnította orcákon az az öröm könnye volt.

— Hejh, fiam igyál, Pesten ugyis vizet nyelsz!

A fiu nem igen kínáltatta magát. Szereti a jót!

Bacchus hamis ember és rémkegyetlen: úgy nyakon legyintette az öreget, hogy adomára adomát szült. Gyönyörrel hallgattam vadász kalandjait: mikor egy alkalommal kilötte annak a bizonyos nyúlnek mind a két szemét (pedig már annak előtte is vak vala szegény!) máskor vadkanra czéloza és birkát talála . . . Nagyon érdekesek ezek a kalandocskái a vadászatnak mezején; ha egyszer jó kedvem szotytyan, elmesélem.

Soká beszélgettünk és tán még most is együtt ülénk, ha anyám közbe nem szól:

Elvégre is a magyar nyelv csak Magyarországon bir oly értékkel, oly súlylyal és nyomatékkel, hogy iránta nagyobb érdeklődést tanusítsunk s ne legyen előttünk közömbös, hogy így vagy amúgy írunk, éppen csak hogy leírva és olvasható legyen.

Minden igazán hazafiasan érző magyarnak ambícióját képezze az egységes magyar helyesírás elfogadása, elsajátítása és következképp annak az életben való használata és terjesztése.

Minő lesz az új helyesírás? Ez a kérdés tudul fel ezek után minden gondolkodó főben. A miniszter az akadémia által kiadott helyesírási szabályokra támaszkodik. Nem lehet tagadni, hogy ezeket a szabályokat alapos és nem mindig kedvező kritika tárgyává lehetne tenni. Magukban e szabályokban is ellentmondásokra akadunk s főleg ez az, ami joggal kifogásolható. Mert ha már egységesen akarunk írni, akkor természetes, hogy a szabályok ne legyenek egymástól eltérők. Ám reméljük hogy, a miniszter figyelemmel lesz a szabályokban mutatkozó ellentmondásokra s egységes szabályokat fog a helyesíráshoz adni.

Ne nagyon nézzük azután, mennyire felelnek meg e szabályok egyéni izlésünknek vagy jobb tudásunknak. Fogadjuk el azokat abban a tudatban, hogy jobb ha egységesen írunk, mintha általánosan el nem fogadott javításainkkal a közösen akzeptált helyesírással jutunk hadilábra. Ugyis eddig annyira agyonjavítottuk orotografiánkat, hogy ahány kéz, annyiféle a helyesírás.

— Mára elég; ha mind elmondod, öreg, nem marad holnapra. Ágyba veled!

Megértettem ebből, hogy az én kedves öregem papucs alatt nyög.

A vidám és tulboldog család szétozlott. Hófehér, puha ágy volt éjji nyughelyem. De daczára az ágy puhaságának, végtelen kellemességének sem jött álom szememre. A jó Isten tudja miért? Szivem dobogott, majd hogy ki nem verte a keblemet. Felkeltem s az ablakhoz léptem. Csillagkoszorus volt az ég. Azok az égi mecsek oly hivogatóan pislogtak reám. Három percz munkája volt és tetőtől talpig felöltözve künn voltam az utcán. Mentem mendégéltem — egy távoli furulya szó mélabus hangja után . . .

Megérem még azt az időt,

Sírva még el kapum előtt . . .

A fuvolya elnémult. Körülnéztem. Ott áltam a leány ablaka alatt. A csoda hangszer újra megszólalt:

Megérem még azt az időt . . .

Pillantatom odatapadt az ablak deszkájára.

— Istenem, ha . . . és önként nyílt meg az ablak. Az utszéli fa mögé álltam. Láttam őt, láttam könnyeket szemében és hallottam gyakori sóhaját:

Gondoljunk meg, hogy a magyar nyelv a miénk magyaroké, a mi közkincsünk, melyet szeretünk és dédelgetünk s egyformán akarunk birni.

Hazafias estély Bátaszéken.

A bátaszéki kath. legény egyesület a rendszer bőséges felolvasások keretében márczius 15-én az iparos olvasókör helyiségében hazafias estélyt rendezett a bátaszéki dalárda szíves közreműködésével. — Kölcsey Ferencz „Himnusz“-ának előadásával kezdődött a műsor, mely után Jakab Mátyás r. t. lépett a nemzeti lobogókkal izlésesen diszitett podiumra magyar diszruhában, s a lelkesedés szent tüzevel szavalta el Petőfi Sándor „Nemzeti dal“-át. Majd Joó Károly kántortanító, s a „Bátaszék és Sárköz“ felelős szerkesztője tartott felolvasást a 48-as eseményekről, kedves epizodokkal fűszerezve. Élénk érdeklődéssel hallgatta a jelenvolt közönség a felolvasást, s bő tapsal jutalmazta a felolvasót. — Ismét egy diszmagyarba öltözött legényegyleti tag, Scherer Lajos szavalata következett „A bilincs“ czimvel Petőfi Sándortól. — A költő fájdalmát megkapó elevenességgel domborította ki a szavaló, átérezve

... Sirva még el kapum előtt ...

Szerettem volna előrohanni, nyakába borulni és vele sirni ... zokogni ...

— Nem, nem! sikoltott — szívem megszakad ... nem ... teszem ...

— Mit nem? Kiálték az ablak felé rohanva; de hiába, be volt már téve. Észrevett és ájultan rogyott össze.

Hallottam anyja szavát:

— Mi bajod van, leányom?

— Nem ... nem hagyom el! ...

Nehéz szívvel könnyes szemmel ballagtam haza.

A déli nap ágyamban lelt még. Egész éjjel be nem hunytam a szememet; fáradt voltam tehát. Az ebéd ideje is elérkezett s anyám nyájasan keltett fel.

— Hát ezt láttad-e már nacsikám? kérdé átdott egy fehér papirkát.

— Igaz ez anyám?

— Igaz hát!

— Lehetetlen!

— Igaz, igaz erősíté.

Szeméből záporoként hullottak a könnyek.

Istenem hát ezért kellett nekem haza jönni!?

A papiron két név állt, s alattok egy rövidke szócseka „jegyesek“ s e parányi szócseka ledöntötte szívem szent oltárát s porba sujtá szentségét: szerelmemet.

a bilincsben szenvedőnek minden fájdalmát. — Kedves lelki gyönyört és élvezetet szerzett Joó Károly a „Magyarábránd“-nak harmoniumon való előadásával. Elábrándoztunk rajta, s lelki szemünkkel odaképzeltük magunkat ama korba, a hol apáink, s ősapáink ajkain oly sokszor elhangzott ama szent jövővel biztató édes magyar dal buzdító sorai: „Éljen a haza, szabadság! Éljen a haza.“ — Eme lelki elmerengésünk új táplálékot adott a Hengel János r. tagtól diszmagyarba előadott Petőfi Sándor „15-ik márczius 1848“-ban cz. költeménye, midőn a sajtónak cenzurától való felszabadulását, s a rab irónak a pesti ifjuság által történt kiszabadítását zengte el a szavaló megkapó közvetlenséggel. — Következett a „Viharban“ czimű ének Dürner Györgytől előadva bámulatos precziséttal a bátaszéki dalárda által. — Legkedvesebb pontja volt a műsornak Petőfi Sándor „A magyarok Istene“ czimű költeményének művészi előadása Kolbert Veta kisasszony által. — A hogy fellépett a podiumra szép magyar jelmezében, mindnyájunknak szívébe belopta már magát szeretetreméltó kedves megjelenésével. — Midőn pedig behizelgő édes csengésű hangját hallotta, s a költőnek magyarország jövőjében rejlő rendithetetlen bizodalmit művészi hangszínezés és könnyed gesztusaival a lehető legsikerültebben kidomborította, elragadtatásba hozta a közönséget. — Zugó tapsvihár közepette s szemeiben egy a hazájáért lelkesülő honleány nemes tüzevel szállott le az emelvényről, de csak azért, hogy a közóhajnak engedve ismét gyönyörködtesse az elismerésével adózó jelenvolt közönséget precziz előadásával. — Felharsant ezután a „Hazádnak rendületlenül“ kezdetű nemzeti dal a dalárda ajkairól, s a végső akkordokkal együtt susogtuk mi is: „Áldjon vagy verjen sors keze itt élned, halnod kell.“

Egy jelenvolt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Elgázolás.** Thúr József bozsoki lakos a hétfőn tartott országos vásáron kocsiájával elgázolta Gászler János vémeendi lakost, akin 12 nap alatt gyógyuló testi sértést okozott. A sérült panaszára Thúrt a csendőrség az illetékes hatóságnál följelentette.

— **A bátaszéki vásár.** Az elmúlt héten tartott országos vásár igen élénk forgalmu volt. Több németországi szarvasmarha kereskedő is fölkereste vásárunkat, de mivel a vidéken több község lépfene miatt zár alatt van, s így a szállításban akadályozva voltak, nem vásárolhattak, ami a közlakosságra is nagy anyagi kárral járt.

— **Nyilvános köszönet.** A bátaszéki kath. legényegylet által az iparos olvasókörben rendezett márczius 15-iki hazafias ünnepség alkalmával kifejtett nemes buzgósága és szives közreműködésért fogadja ez uton a t. bátaszéki dalárda úgy egyetem, — mind saját hálás köszönetnyilvánításomat, — Bátaszék, 1903. márczius 20-án Káin Ábel kath. legényegyleti elnök.

— **Halálozás.** F. hó 15-én, hosszas szenvedés után, 59 éves korában hunyt el Fischbach Lőrincz helybeli állatorvos. Már 1½ év óta betegeskedett, míg végre magához szólította az Ur. A helybeli társadalom egy igen munkás tagját vesztett el őbenne, aki szerénységével az egész község lakosság általános szeretetét és tiszteletét kivívta. Temetése f. hó 17-én d. e. 11 órakor nagy közönség s a teljes diszben kivonult önkéntes tűzoltó-testület részvéte mellett ment végbe. A dalegylet, melynek a boldogult alapításától tagja volt, testületileg vett részt végtisztességén, s a temetőben „Mért oly borus“ kezdetű gyászaldal énekelte szép előadással.

— **Tűzoltótestületi ülés.** A bátaszéki önkéntes tűzoltótestület f. hó 29-én tartja rendes évi közgyűlését. Az ülésen az egylet tisztviselői választatni fognak.

— **Bőjti felolvasás.** A bátaszéki kath. legényegylet az iparos olvasókör helyiségében f. hó 22-én esti 8 órakor tartja harmadik felolvasó estélyét a következő műsossal: 1) „V. László“ Arany Jánostól. Szavalja: Scherer Lajos p. t. 2) „A kath. legényegyletek és a munka.“ Felolvassa: Bajomi Vilmos vil. elnök 3) „A kuvik“, Tompa Mihálytól. Szavalja: Bajomi Éva k. a. 4) „Magyar népdalok“. Harmóniumou előadja: Joó Károly. 5) „A tolvaj“ monológ Gabányi Árpádtól. Előadja: ifj. Jäger József r. t. 6) „Villamos baleset és a házi bál.“ Humoros felolvasás. Tartja: Káin Ábel elnök. 7) „Szeget szeggel.“ Petőfi Sándortól. Szavalja: Birkenbach István p. t.

— **Közbiztonság elleni kihágás.** Alig mulik el hét, lapunkban ne tennénk említést közbiztonság elleni kihágásról. A héten egy egész csapat csavargót fogott el a csendőrség s adott át a szolgabiróságnak, honnan illetőségü helyükre tolonczoltatnak. A szép kompánia névsora a következő: Dörnyei András, Iru-ber Nándor, Lunksz Mátyás, Král Lajos, Szenkler Ferencz és Mészáros Mária.

— **Őrizet alá helyezve.** Sallai Mari monyoródi lakos, általánosan ösmert vásártolvaj az elmúlt bátaszéki orsz. vásáron is bemutatkozott. Azonban a csendőrség megakadályozta őt operációiban, még kora reggel előleges őrizet alá vétette, s csak a vásár elmúltával eresztette szabadon.

— **Hűtlen cseléd.** Binszák Ádám Laufer Márkus dömörkapui bérlőnél cselédként volt alkalmazva. A minapában gazdája parancsára árpát vetett, amikor is egy zsák árpát a vetőgép mellől elemelt, de turpissága csakhamar kiderült. A csendőrség kinyomozta, hogy Binszák egyebet is lopot gazdájától, így kisebb gazdasági eszközöket stb. A hűtlen cselédet a csendőrség az ügyészségnek jelentette föl.

— **Hűtlen kezelés és sikkasztás.** Imre József szegzárdi lakos vejére Pap Lajosra bizta kocsiját, lószerszámát s 2 drb. lánczot. Azonban kutyára bizta a hájat! Mert József gazda vejeura elsikkasztotta a rábizott holmikat. A csendőrség az elsikkasztott tárgyakat Gadányi Ferencz helybeli lakos birtokában találta meg. A sikkasztó Pap Lajost a csendőrség az ügyészségnél följelentette.

— **Elfogott dohánycsempész.** A közelmúlt napokban a helybeli csendőrség Schulteisz János hidasdi dohánycsempészt 2 órai üldözés után elfogta s a nála talált dohánynyal együtt a szolgabiróságnak átadta.

— **Eltűnt arczkép.** A helybeli kath. legényegylet által márczius 15-én rendezett fölolvásó estélyen a programm kimerítése után óriási derűtséget keltett Mocsatár György helybeli kéményseprő legény komikus nótáival. A közönség jóízűeket kaczagott a nagyvárosi hóortban szenvedő kéményseprő legény mókáin. Valaki a fiatal emberek közül bemutatta a közönségnek Mocsatár legujabban készült sikerült arczképét, melyen félcylinderrel, kivágott mellénnyel és cvikkerrel van ábrázolva. Az arczkép a nagyközönség közt eltűnt. Amennyiben Mocsatár a csendőrparancsnokság közbenjöttével akarja kipuhatolni az arczképtolvajt, ez uton föl hívjuk az arczképbitorlót, hogy a jogtalanul eltulajdonított arczképet 3 nap alatt a csendőrség kezeihez juttassa.

— **A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság** e hó 3-ikán kezdte meg Apatin-Baja között a hajójáratokat. Érkezés: alulról. Szekcsőre csütörtök kivételével naponta 9 órakor reggel. Felülről. Csütörtök kivételével naponta 1 óra 35 perczkor

délután. Indulás: Szekcsőről fölfelé csütörtök kivételével naponta 9 óra 10 perczkor. Lefelé: csütörtök kivételével naponta 2 órakor délután.

C S A R N O K.

Napsugár királyfi.

Napsugár királyfi leszállt a földre az ő ragyogó szép honából. Még pedig igen fontos okból kereste fel ezt a szürke földet Napsugár királyfi. Hisz itt minden csupa köd, sár, sötétség. Feleséget keresett a föld leányai közül, szép-fehér lelkű leányt. Aranyos köntös fedte karesu termetét arca rózsás, szeme kék; kék, mint a buzavirág és a haja szőke, oh! mily szőke, mintha csupa napsugárból volna szőve.

Egy nagy város zsibongó tömegében találta magát. Aranyos köntösét, ragyogó arcát nem bámulta meg senkisé, mert napsugár királyfi amint elvegyült a tömeg közé, szintén oly szürke, közönséges alakká vedlett, mint a többi járó-kelő. Elgondolkozott, a mint lassan, lustán bandukolt az utcán, hogy vajjon hol keresse az ő jövőendő mátkáját, azt a fehér lelkű leányt? „Eh! elmegyek a legmagasabb körökbe, oda, hol minden leány egy-egy fehér virág, tiszta lelke nem ismeri az élet küzdelmét, a hiúság vásárát, a nyomort.“ . . .

Ragyogó palota felé irányítá lépteit és amint a márványelőcsarnokba lépett, fényes világfivá változott mellén gyémántos rendjelek csillogtak, rózsás arca érdekes sápadtságot öltött, aransugarakból szőtt haja helyébe kicsit őszülő, fekete haj borította kopaszodó tarkóját. Az inasok szolgálatkészen kapták le nehéz, prémes bundáját, a nagy szárnyajtok feltárultak és Napsugár királyfi belépett a terembe. A villamos csilárok vakító fényözönt bocsátottak az ünnepiesen felcziczomázott tömegre. Fényes toillettek, ragyogó gyémántok és szépséges asszonyok . . . Napsugár királyfi egy pillanatig szinte kábultan áll az ajtóban. A ház ura előzékenyen sietett a külföldi diplomata elé (mert Napsugár királyfi ily minőségben szerepel itt) és diadalmasan vezette a ház urnője elé. A ragyogó hölgy barátságos mosolylyal üdvözölte a királyfit, néhány szót váltott vele, majd leereszkedő kézmozdulattal elbocsátotta . . . Napsugár királyfi unott arczczal fogadta a hol barátságos, hol kitüntető megszólításokat. Egy sarokban mint kicsiny madárkák ültek összebujva a fiatal leányok. A ház kisasszonya a bájos, szőke comtesse, legédesebb mosolyát pazarolta rá, aki feszült várakozással tüzte szemére monocliját (mert ennek segélyével lelkekbe látott). Oh, mit látott? A légies, habos, fehér ruhán átütött a fekete lélek, a bájos szőkeség önző, számító, kaczer. Mellette egy fekete haju tündér, rózsás színű felhőbe burkolva. Meglebben a legyezője, — a lelke — fekete, irigy, nagyravágyó szivtelen. No! még egyet,

azt az igénytelen, gyermekarczu kis bábát, ki inkább bábuk közé való, mint a nagyok társaságába. Hátha, hátha annak a lelke fehér? Oh! borzalom, annak a lelke is romlott-fekete. Megcsalja azokat, kik legjobban szeretik, ártatlan gyermeteg mosolya képmutató csupán, fényért, pompáért eladja a lelkét is . . . Elég, elég itt nincs fehér lelkű leány! Lejebb a polgárok közé. Ott az egyszerű légkörbe, hol nincs pompa, ragyogás, a kísértés hirtől ismerik csak, talán ott találkozik fehér lelkű lány?

Napsugár királyfi mint egyszerű hivatalnok szives fogadtatást talál egy számtanácsos házában. Három szép lány sűrög-forog körülötte, kedvesek, szelidek mind . . . Amint szemüvegét felteszi, mit lát? Tán a fehér lelkű leányt? A legidősebb: csak gazdag akar lenni, bá rmi áron! A középső: férjhez menni óhajt, hogy kihez? mindegy, aztán övé a világ, csak fejkötő legyen a fején! A legifjabb: elégedetlen sorsával, a felsőbb tizezer közé szeretne tartozni, vagy a festet világ királynője lenni! Mindegy! Csak puha szőnyeg, gyémántok, selyemcsipke, fogat, oh szinte elkábul bele. Mindhárom lánynak a lelke fekete.

Lejebb száll . . . Egyet röppen, egyet lebben és . . . mint nyalka huszár tánczolja a toporzót a csárdában. A császár mundérja csak úgy feszül karesu termetén, a falu szépei dobogó szivvel lesik, melyiket választja tánczra. A sarokban egy barna gyerek enyeleg a párjával, a szőke Zsuzsóval, ki a huszárgyerekre kacsint. Napsugár királyfi fölfogja a leány tekintetét, egyet esettent ujjával feléje. Zsuzsi ragyogó arczczal siet a huszár felé, ki átfogja karesu derekát és tánczol vele. Táncz után egy szál rozmaringot ad át a leánynak és a piros bársony pruszlikon át meglátja fekete lelkét. Számító, a mátkáját nem szereti, a barna legény földesgazda, azért csalogatja, hitegeti, de bármely pillanatban kész őt elhagyni . . .

Napsugár királyfi szomoruan lépdél a zajos város utcáin. Elvesztette reménységét, nem talál fehér lelkű leányt a földön . . . Önző számító, nagyravágyó mind . . . Amint lehorgasztott fővel halad tova, egyszerre csak fényesen kivilágított palota előtt találja magát. Bemegy körül néz, vidám terefere kaczagás közt bohó népség álldogál csoportokban. Színészek. Napsugár királyfi jóleső melegséget érez a szive táján. Felteszi szemüvegét és vizsgálgat. Suhogó selyemben, drága, prémes bundában, kincset érő ékszerekkel megrakva sietnek el a primadonnák, majd a kar szépei mellette. Szinte összeborzad, amint a lelkökbe néz . . . fekete — fekete. Az előcsarnok már üres és Napsugár királyfi nagyot sóhajt, majd lemondó tekintettel fordul az ajtó felé . . . ekkor, mindha valamely belső erő kényszeríteni, hátrafordul és — egy ragyogó, szép fiatal leánykát pillant meg,

a ki a kapu felé siet . . . valamelyik elkésett karénekesnő . . . No, még ezt az egyet, az utolsót meg nézem, hátha, hátha?

Napsugár királyfi elakadó lélekzettel bámul a fiatal hölgyre. Hogyan? Itt a festett világban, hol minden sarokban ott leselkedik a Kisérettő, egy ártatlan leány?

Napsugár királyfi vette gyöngéden a fehér lelkü leányt és elvitte magával, el, napsugaras, szép hónapba, hol minden, minden tiszta ragyogó illatos.

Davidovits Margit.

Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár segélyezési statisztikája érdekes képet nyújt a rohamosan fejlődő intézmény működéséről. Míg az

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédsegélypénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segélypénztárnál

1901. évben, tehát a pénztár első évében 38269 korona segélyt osztott ki a pénztár a tagok között, már 1902. vagyis a múlt évben a segélyezési összeg 141,492 koronát tett ki. Még nagyobb a segélyezés mérvé a folyó évben, amelyben már eddig, tehát másfél hónap alatt 43,648 korona segély utal-

ványoztatott. A pénztár fennállása óta tehát 3203 esetben 223,409 korona összeggel segélyezte tagjait. Ebből 267 esetben 66,913 korona jut a haláleseti segélyezésekre. Ez az összeg maga megczáfolja azt a téves állítást, hogy a mezőgazdasági munkásokat, a földmivelő népet baleset ritkán éri, mert hiszen a kiutalt segély mind baleset folytán vált esedékessé. Ugyanis a várakozási idő, amelynek eltelte után a pénztár bármi okból eredő munkaképtelenség czimén nyugdíjat ad tagjainak, még nem telt el, s így a fenti segély kizárólag mint baleseti segély lesz utalványozva. S hogy milyen súlyosak voltak ezek a balesetek, azt bizonyítja azon körülmény, hogy már a folyó évben 31 baleset folytán beállt halálozás fordult elő. E 31 baleset folytán elhat tagok névsorát a következőkben közöljük. Frimel János (Privigye), Bombány Mihály (Török-Szt.-Miklós), Rusznák Hritor (F.-Szinéver), Stefenin Pál (Tonkháza), Molnár Gábor (Hajdu), Bednarin József (Lieszkovecz), Oman János (Surány). Veverka István (Koslatkő), Mészáros György (K.-Tengelicz), Somogyi Ferencz (Olcsva), Sztudola András (Fancsal), Nagy Mihály barna (Egerszolát), Őri Mihály (Szemcsecsehi, Uj-Dombovár), Perla Mihály (Czabaj), Izregli Vendel (Szentés), Horváth Mihály (Dunapentele), Brassói János (Kádár), Lipták György (Nagy-Szalatna), Prok János (Nagy-Csécs), Dudás Mihály (A. Berecski), Székely András (Szereg), Mátyás József (Lábatlan), Fantner Károly (B.-Szt. György) Ezeknek családja 400—400 korona segélyt kapott. Mizsák György (Petrócz), Sztratinszky Samu (Bulkesz), Major Elek (Mezőhegyes), Petrán János (Mi-

keháza), Eichert Katalin (Billéd), Hauser József (Püspökladány), Ursz Ilona (Keleczel), Veinreich Mihály (Kara-Vukova), Ezeknek családja 100—100 korona segélyt kapott.

— **Mindenki tudja**, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszébb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A bátaszéki anyakönyvi hivatal értesítése

1903. évi márczius hó 15-től márczius 21-ig.

Született:

Katzenberger József, Schröder József, Német Erzsébet
Holacsek Erzsébet.

Meghalt:

Fischbach Lőrincz 59 éves (sorvadás,) Deutsch Arnoldné, szül. Volf Regina 27 éves (tüdőbaj,)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Klió. Dolgozatát megkaptuk, alkalomadtán hozni fogjuk.

M. J. Budapest. Bocsánat, hogy levelére eddigelé nem reflektálhattam. A legközelebbi napokban. Üdv.

H. Nem áll! Lehet valaki okos anélkül, hogy valamely iskolai képzettsége legyen; viszont a legképzettebb ember is lehet fajnő, t. i. okosság tekintetében. Mert lehet valaki pl. kiváló zenész, akinek a kis ujjában van a »contra punk« minden titka, lehet kitűnő vegyész, aki a kémianak minden csínyát-binját ismeri, lehet világ-raszoló nyelvész aki az uralkodó nyelvek mellett még a csere-misz, votják, osztják és vogul nyelvek összes szabályait könyv nélkül eldarálja: ha nem bir józan ítélőképességgel, akkor nem okos ember. A józan ítélőképesség pedig teljesen kizárja az elfogultságot. Elfogult ember nem lehet okos ember, ha feje káptalan is. A képzett ember is kell, hogy az ésszigazság szabályaival tisztában legyen,

N. N. Hát még mit parancsolna.

S. Sz. Majd elvállik. Kérünk türelmet.

Kántor. Az új orgona 36 szóló és 32 mellékváltattal bir Légnyomatu szerkezettel bir. Képvisele van minden hangjelleg, Tessék hozzánk fáradni és megpróbálni.

Felelős szerkesztő Joó Károly.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem mindazokat, akiket illet, hogy Béla fiam adósságaiért a jövőben nem szavatolok.

Gundrum János,
pék-mester.

Nősülni óhajt

egy 27 éves intelligens fiatal iparos, akinek egy jövedelmező üzlethez 4000 koronára szük-sége van. — Levelet „4000“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal.

